

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITATEA

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Discursul ministrului Sp. Haret

ținut cu ocaziunea aniversării morții lui Ștefan cel Mare.

S'au împlinit 400 de ani astăzi, aproape chiar în ceasul acesta, de când s'a stins, în toată strălucirea gloriei sale, cel mai mare dintre oamenii mari, cari au ilustrat trecutul neamului românesc. Și, dacă ar fi să măsoare mărimea omului, nu după întinderea țerei sale, ci după puterea de concepție, după energia și priceperea în execuție, după pătrunderea genială a tainelor viitorului, ar trebui ca neîntrecutul nostru Domn să se numere nu numai ca cel mai mare Român, dar și ca unul din cele mai puternice genii, ce a produs vre o dată neamul omenesc.

Grele erau pentru Români vremile, când fiul lui Bogdan-Vodă își puse coroana pe cap. Țara era mică, slabă, cu populație rară și săracă; hotarele ei din toate părțile erau încunjurate de vecini puternici, ale căror poftă nu erau niciodată săturate, căror invidie nu era niciodată adormită, pe a căror vorbă nu se putea pune niciodată temeiul. Despre răsărit, hotarul țerei era bătut de ulmele, dar' furioasele valuri ale potopului de barbari, care, timp de o mie două sute de ani, trecuse dintr-acolo peste noi, asupra Europei. Din miază-zi năpădiseră noianul otoman, care cu patru ani mai înainte aruncase la pământ cele din urmă rămășițe ale vechii împărății romane. La apus și miază-noapte aveam vecini, ale căror gânduri umblau după câștiguri ușoare, dar' nu puteau înțelege primejdia comună a creștinătății. Înăuntru țările române erau sfâșiate de lupte, cari făceau să se schimbe domni la câte trei-patru ani, mai totdeauna cu ajutor străin. Oștile ungurești, polonese și turcești își făceau într'una drum, ca să aducă un domn nou, sau ca să gonească pe cel de mai înainte, prădând și sărăcind țara la fiecare invazie nouă.

În astfel de vremi a luat coroana fiul viteazului Bogdan-Vodă. Câte-va zile i-au fost de ajuns, ca să pună pe fugă pe nimernicul ucigaș al tatălui său: dar' o jumătate de secol nu l'au mai putut clinti din loc vijeliile pornite în contră-i fără încetare. O jumătate de secol Ștefan-Vodă își învârtește sabia contra vrăjmașilor, cari curg asupra lui din toate părțile, și pe toți îi răsună. Trufia sau lăudăroșia unora, puterea neresistibilă a altora, raua credință a tuturor s'a zdrobit pe rând de pieptul de aramă al domnului moldovean.

Grele, dar' frumoase vremi au fost acelea! Frumos era spectacolul unui petec de pământ și al unui pumn de oameni, cari neînfricoșați țineau piept unei lumi întregi pentru apărarea mo-

șiei lor. Frumos era să se vadă țărâ-nimei ridicându-se ca un singur om la glasul domnului său, și înarmată numai cu coase și topoare, risipind ca pulberea în vânt mulțimea fără număr a vrăjmașilor! Mare și înălțător era a se vedea cauza creștinătății, pe care cei mari și puternici nu știau să o apere, sprijinită cu atâta foc, și noroc de neînfrânta sabie românească! Dar' mai pe sus de toate neîntrecut era eroul, arhanghelul răsunător, care neadormit alerga dela hotar la altul, zdrobind și spulberând pe toți cei cari i se puneau în cale!

Abia de un an se scoborise în mormânt un alt mare Român, Ioan Corvin, care, și el singur în vremea lui, înțelesese primejdia otomană și singur își pusese pieptul ca să o stavilească. După dînsul nimeni numai știu să țină sus steagul pe care-l purtase el. Puterile cele mari creștine își risipiră vremea și forțele în rivalități jostnice și în lupte sterpe. Dacă țara Moldovei nu ar fi dat lumii pe Ștefan-Vodă, nu ar fi fost poate în vremea aceea nimeni, care să-și dea seamă, că istoria lumii se afla la un moment, când avea să se aleagă, dacă omenirea își va urma drumul înainte, sau va avea să dea din nou înapoi cu o mie de ani. Ștefan Vodă a înțeles aceasta, și de aceea îl vedem timp de 47 de ani, neavând odihnă căutând să deștepte interesul creștinătății, să înjghebeze alianțe, alergând până prin Italia și Germania, pentru a întoarce cu fața spre răsărit frontul de apărare al Europei. Muncă percută! Pe când Ștefan numai cu țărâni lui opria și împingea înapoi valul năvălitor, vecinii lui își băteau capul cum să-și înșurșureze, ci, pigmei ridiculi, pe dînsul uriaș.

Dar' dreptatea cea de sus a dat fiecăruia după faptele sale. Ștefan însuși a pus la jug pe aceia, cari nisuiu să pună jugul pe gâtul Moldovei; și, nu după mulți ani, jugul otoman, mult mai greu decât cel dela Dumbrava roșie, fû pedeapsa celor, cari îl lăsaseră fără ajutor, atunci când el își puna pieptul pentru creștinătate.

Sunt patru sute de ani de atunci și par'că a fost ieri. Au trecut peste noi nevoi mari, în mijlocul cărora neamul nostru a fost în pericol de a se pierde. Cu toate acestea, amintirea marelui Domn a rămas vie în sufletul Românilor, și neștearsă va rămânea ea pentru totdeauna. Din Vrancea până în Hotin, și din Suceava până la Chilia se povestesc încă împrejurul vetrei isbânzile lui Ștefan cel Mare și Sfânt, și în credința sa naivă poporul și astăzi nădăjduște în ajutorul lui, ori de câte ori se găsește în nevoi grele.

Și grele au mai fost vremile prin cari a trecut el, de când a închis ochii Ștefan Vodă! Nu i-a fost cruțată nici

una din suferințele, cari pot să lovească un popor: umilințe, invasi, îngustare de hotare, de toate au trecut peste noi.

Aniversarea, pe care o serbează azi Românimea întreagă, ar fi trebuit să fie serbată încă de trei ori înaintea noastră. Dar' cum era să se serbeze? La o sută de ani după săvârșirea eroului, tronul lui era ocupat de un nevrednic, care îl închinase urmașilor robilor dela Dumbrava roșie, și care cu dînsii împreună zădărnicesc vastele proiecte ale unui alt mare voevod, Mihaiu Viteazul. După altă sută de ani țara ajunsese în pragul perioadei celei mai triste a istoriei sale, când coroana lui Ștefan și Mihaiu avea să se facă în gugiuman pentru capetele rasă la ceață ale veneticilor din Fanar. La a treia sută de ani, acești venetici aduseseră neamul românesc la cea mai din urmă treaptă a căderii și a umilinței, îl ruinaseră, îl înșurșuraseră și amândouă țările erau în punctul de a fi ocupate pentru șase ani de ești străini.

În așa împrejurări cine se mai putda gândi să serbătorească amintirea Voevodului a cărui spadă fusese groaza dușmanilor? Pentru țară ar fi fost îndoită durerea prezentului la amintirea gloriei trecutului, ear' pe gloatele de străini ce căzuseră asupra ei imaginea eroului dela Baia, dela Racova și dela Cosmin i-ar fi îngrozit.

Ni-a fost dat nouă cei de azi, să putem serba așa cum se cuvine gloria lui Ștefan Vodă. Astăzi în 1904 când ne uităm înapoi și vedem pe unde am trecut din ziua când a închis ochii marele domn, ni-se pare, că de pe un munte înalt ne-am prăvălit în fundul unei prăpăstii, de unde numai cu osteneală și cu pericole nenumărate abia am ajuns să ne ridicăm până la vârful muntelui din față.

Pentru întâia-ori de patru sute de ani, poporul românesc se regăsește unit și tare în lăuntru, respectat în afară. Unirea țărilor surori, Ștefan cel Mare se silise să o facă și a luptat pentru dînsa o viață întreagă, vărsând șiroaie de sânge.

Cu o sută de ani mai târziu Mihaiu Viteazul a și reușit un moment să o realizeze, tot pe câmpul de bătălie. Căci pe atunci ideea unirii fraților era așa de departe și așa de neînțeleasă de mintea gloatei, încât numai cu sabia se puteau gândi să o realizeze unii cu Ștefan sau Mihaiu, a căror agerime depășea priceperea și prevederea contemporanilor. Dar' suferințele comune apropie și înfrățesc pe oameni mai mult decât ori-ce. Cei patru sute de ani de umilință și năcăsuri, ce au trecut peste noi, au făcut mai mult pentru cauza unirii decât victoriile dela cetatea Dâmboviței și dela Rîmnicul-Sărat; și de aceea îndată ce împrejurările ne-au lăsat un

moment de resufu, ideea unirii a izbucnit da-odată de la un capăt până la celălalt al ambelor țări, și s'a impus nu numai înăuntru, dar' și Europei întregi.

Sunt abia 45 de ani de-atunci; mulți din noi am trăit anii aceștia, și am luat chiar parte la desfășurarea evenimentelor. Am văzut cu ochii noștri, cum din două neînsemnate provincii s'au făcut un stat modern; am asistat la nașterea și creșterea lui, la botezul lui de sânge; l'am văzut crescând în putere și înțelepciune, ca un tiner atlet, și întinzând braț de ajutor și altora în nevoi; am luat și noi parte, cu inima, cu sufletul sau cu sângele nostru la răsplătirea cu vîrf și îndesat a secolelor de rușine trecute; și am lucrat și noi, mari și mici, la deservirea visului, care nu a fost dat marelui Ștefan să-și vadă împlinit.

Poate dar' marele și sfântul Domn să reia în pace somnul său cel vecinic. Dacă sute de ani a trexărit în mormânt atunci când neamul său se părea în primejdie de perire, astăzi poate să doarmă liniștit, căci Românii, uniți în gânduri și în simțiri, viteji ca în vremile lui, înțelepți și hotărâți vor ști să-și apere moșia cum a apărât-o și el.

Fie ca această zi mare, când inimile tuturor Românilor bat împreună, însufleșite la amintirea lui Ștefan cel Mare și Sfânt, să fie legătura, care să ne unească pe toți în același gând de iubire de țară și de sacrificiu pentru gloria și tăria ei! Acesta va fi adevăratul și cel mai scump prinos pentru eroul dela Putna.

Focul din comuna Vaidei.

Despre elementul nimicitor de agonisală întemplat la 19 I. c. în comuna pur-românească Vaidei, cercul Orăștiei, acum, după datele câștigate la fața locului și cu ajutorul harnicului și inteligentului primar de acolo, înregistrăm starea faptică:

Focul s'a iscat prin niște copii, cari se jucau în șură cu aprinjoare, ch'ar ca și înainte de asta cu 3 ani, când arsă 70 case și de două ori atâtea clădiri economice. Atunci a ars dela jumătatea comunei în jos, ear' acum în partea de sus. A mai rămas neatins mijlocul comunei, până când știe D-zeu.

A ars la 35 locuitori tot ce avea, ba unii mai harnici își aduseseră chiar și grăul neîmblătit acasă.

Paguba căsunată s'a extimat la 24.046 cor. 20 fil. O biată muere încă a ars, lăsând în urmă-i un băiețel abia de 6 săptămâni, un bou și porci, apoi unii au rămas numai cu ce aveau pe ici.

Dintre cei arși abia au fost asigurați a patra parte. Durere, că oamenii noștri nu îmbrățișează cu deadinsul asigurările, cari sunt atât de binefăcătoare și pe mulți li scapă de ruina totală. De exemplu comuna Vaidei, care numără 340 case, dacă ar introduce asigurarea de obște a tutueor caselor și mobililor, și numai la o societate, abia ar plăti mai mult, decât plătesc azi, împrăștiați pe la atâtea societăți cei a patre partn asigurați

deja. Ar fi consult, ca domni preoți, cari înșiși se ocupă cu asigurări, se lumineze poporul în această direcțiune salutară și cu mult mai eficient!

Cu bucurie înregistrăm, că cel dintâiu ajutor l'a dat institutul »Dacia«, punându-se la dispoziția arșilor din fondul de »Binefacere« 247 cor. cari s'au împărțit din partea unui funcționar în înțelegere cu primăria comunală.

Acți lăsăm să urmeze publicarea celor ajutoarați, apelând și la alți binefăcători.

Ioan Iancu, Ioan Socol, Vasile Iancu, Iosif Ilease, Iosif Muntean, Ioan Ilease, George Ilease, Amos Clonța, Vasile Ilease, Iosif Simoie, Ivan Zacharie, Ioan Ilease, Vasile Iliase Turcu și Iosif Nistor, câte 11 cor.; Avram Podean 9 cor.; Ioan Micu, Nicolae Purvan, și Tănăsia Căroi, câte 7 cor.; Vasile Filimon, Macarie Vasilca, George Vasilca, George Ilease Marișcan, Ioan Nistor a Sii, Ioan Dobrean, Ilișie Nedel, Vasile Romanici, Salomia Zacharie, și Ioan Zacharie frunte câte 6 cor.; și Petru Groza 3 cor.

Subscrișii adevărim că suma de 247 cor., pusă la dispoziție din partea institutului de credit și economii »Dacia« din Oraștie pentru cei păgubiți prin focul întâmplat în comuna noastră la 19 I. c., au fost azi împărțită în înțelegere cu noi, după consemnarea de sus.

Vaidei, la 21 Iulie 1904.

Ioan Nistor, primar. Petru Borcan, jurat.
Ioan Todor, jurat.

Dacă luăm în seamă purtarea bună și simțimintele românești ale acestei comune plină de viață, apoi ajutorul confrăților o merită și apelăm la simțul fiecărui român și corporațiune.

Rap.

CHESTIUNEA

absolvenților școlilor practice de agricultură.

Chestiunea ridicării economice și culturale a sateanului român este palpitantă, la ordinea zilei, preocupă pe toți acaia ce se interesează cât de puțin, de viitorul națiunii căreia aparțin.

În timpul din urmă atențiunea oamenilor de bine, mult timp absorbită de alte chestiuni, s'a îndreptat cu tot dinadinsul, spre aceea oropsită clasă de oameni, care în treacă, fie zis duc greul, bucurându-se în schimb de prea puține bunătăți.

Era și timpul, însă trebuie să ne afundăm ochii în realitate. În mersul ei evolutiv, civilizațiunea actuală, cerea în mod imperios, pentru o bună îndrumare în viitor, ca talpa clădirii noastre naționale să fie bine cimentată și pe teren solid zidită.

Pentru acest rezultat, s'a creat în popor, de cătră luminătorii lui un sănătos curent de regenerare economică și culturală, care pe zi ce trece, sprijinit pe stâlpi, ajunge mai puternic și intensiv, permițându-ne a prevedea cele mai frumoase rezultate.

E vorba de aceea îmbucurătoare mișcare poporanistă, pornită nu de mult în țara noastră, care a găsit răsunet în inima atâtor oameni de bine, și care câștigă din zi în zi mai mulți și desinteresați sprijinitori.

Multe sunt mijloacele de cari să servesc aceia ce conduc sau sprijinesc această mișcare; între cele mai nimerite însă, pentru a duce la bun rezultat opera începută, este și următorul: popularizarea cunoștințelor practice de agricultură sistematică prin înființare de școli profesionale și de ferme model.

Față de firea poporului nostru, mult încercat, nimic nu poate influența asupra-i decât puterea exemplului, teoria, ori cât de bune rezultate poate da, având în vedere reușita, e o greșală a crede că va aduce acele foloase, pe care, toți în dorul nostru de patrie cât mai neîntârziat să le realizăm.

Din acest punct de vedere, școlile practice de agricultură rațională, sunt curat, o binefacere pentru săteni; singura

lor condiție de a corespunde așteptărilor, este de a fi bine și înțelepțește conduse de persoane speciale și cu experiență, fi organizate bine de a și de a se răspândi cât mai mult pe întinsul mânăsei noastre țări.

Primele începuturi s'au pus, și chiar în anul acesta s'a putut constata de cei în drept, munca conștientoasă și stăruitoare ce conducătorii lor, în genere absolvenți ai școlilor speciale, au pus și pun în a aduce foloase reale clasei țărănești, în mijlocul căreia se mișcă.

Că nu vor fi putut face, chiar curate minuni, cum le-ar plăcea a vedea unii ce nu cunosc nici greutățile unui început bun, nici nevoile cu care au să lupte acești luminați conducători ai regenerării României agricole, e adevărat. Dar' ceea ce e sigur e că suntem pe calea cea bună, cu aceste începuturi.

E necesar însă, ca mult timp și cu încredere să fie început acest îmbucurător început.

În legătură deci, cu acestea, o organizație solidă și practică trebuie să li-se dea cât mai neîntârziat școlilor practice, cum s'a dat și binefăcătoarelor instituțiuni de economii și credit la sate — băncilor populare, spre a nu se compromite mișcarea aceasta începută așa de frumos, mișcare, care, cum am zis, stă în strinsă legătură cu o chestiune vitală și de interes general: cu ridicarea materială a țării țerei, și prin aceasta, ridicarea însăși a națiunii.

O organizație în așa sens ca să corespundă unei nevoi reale, simțită în popor, să dea direcția adevărată, și să asigure succesul potrivit nevoilor timpului, ar constitui un nou titlu de glorie la adresa băbaților nostri de stat.

Dar', lăsând la o parte chestiunea de organizație tehnică, chestiune ce revine specialiștilor, spre a privi numai folosul practic al acestei instituțiuni, trebuie recunoscut, că o măsură absolut necesară pentru complectarea unei organizații solide, aste și asigurarea soartei absolvenților acestor școli.

Trebuie recunoscut din capul locului, că în genere absolvenții acestor școli făcând parte din masa poporului, sunt oameni fără mijloace materiale.

Ce vor face ei terminând școala? Natural e, că trebuie să se opue cu rîvnă și dor de muncă, a cultiva sistematic ogrorul părinților. Câți îl vor avea? Puțini sau mai bine nici unul. Deci neavând unde practica, vor căuta aiurea ocupații ca logofeți, ipistași boerești, etc., ori prin aceasta nu se va ajunge la nici un rezultat; de aceea, trebuie intervenit printr'o organizație solidă, cum am spus mai sus, ca să se dea elementelor bune ce vom avea, direcția adevărată și practică.

Trebuie venit în ajutorul absolvenților spre a le pune la îndemână mijlocul de a practica cu folos, stocul lor de cunoștințe, în ogrorul lor propriu, pentru ei înșiși. Trebuie în sfârșit, găsit mijlocul, cu cât mai mult posibil, ca absolvenții școlilor de agricultură, să fie puși la adăpost contra restricțiunilor materiale care i-ar pune în imposibilitate de a folosi țării.

Altfel nu se poate ajunge la acel frumos rezultat, ce se țintestește de aceste instituțiuni practice.

În legătură cu această chestiune, s'a emis de cătră dl N. Noreanu sănătoase idei în privința improprietății acestor absolvenți.

Nu fac decât să complectez ideile emise deja, cu oare-care mici adăogiri, cu ferma speranță, că cele spuse aici asupra acestei chestiuni, vor stimula și pe alți cunoscători a-și depune obolul lor, pentru-ca din comunicare de idei, să se atingă țelul dorit, pe calea cea mai sigură.

(Va urma).

Școala comercială superioară din Brașov.

Personalul didactic al acestei școale s'a compus în anul școlar 1903/4 din un director, 7 profesori ordinari definitivi, 1 prof. provisor, 1 prof. suplitor și 1 catechet, cari laolaltă au avut 108 ore de prelegeri pe săptămână. Numărul elevilor înmatriculați în anul școlar 1903/4 a fost 83, dintre cari au părăsit școala 4. În cl. I, au fost 30 elevi; în cl. II. 28 elevi și în cl. III. 21. După religie au fost 68 gr.-or., 12 gr.-cat., și 3 evang. luth.; după naționalitate 80 Români și 3 Germani. După ocupațiunea părinților au fost 29 fii de agricultori și economi de vite; 24 fii de industriași și comercianți; 21 fii de funcționari publici; 1 fiu de funcționar privat; 6 fii de zileri, servitori și 2 fii de privațiști, pensioniști. După locul nașterii au fost 20 din orașul Brașov; 10 din com. Făgăraș; 2 din com. Treiscaune; 3 din com. Târnava-mare; 6 din com. Sibiu; 2 din com. Hunedoara; 2 din com. Turda-Arieș; 8 din com. Caraș-Severin; 2 din com. Timiș; 3 din com. Arad; 1 din com. Torontal; 1 din com. Cluj; 2 din com. Bistrița-Năsăud; 1 din com. Alba-inf.; 1 din com. Bihor; 1 din com. Sălagiu și 3 din România. Tabloul clasificățiunilor se prezintă cum urmează: notă generală »foarte bine« au obținut 15 elevi; »bine« 20 elevi; »suficient« 21 elevi; »nesuficient« din 1 obiect 4 elevi; »nesuficient« din 2 obiecte 6 elevi și »nesuficient« din mai multe obiecte 13 elevi. Premiați au fost în cl. I. com. 2 elevi și în cl. II. 3 elevi. La examenul de maturitate s'au supus 23 de candidați dintre cari au fost declarați »maturi cu foarte bine« 3 candidați; »maturi cu bine« 6 candidați; »maturi« 7 candidați; din câte un obiect repetează în Sept. a. c. 6 candidați și respins pentru totdeauna a fost un candidat.

Anul școlar 1904/5 se va începe la 1 Sept. v. 1904. Inscriserile se fac de direcțiune în zilele de 1, 2 și 3 Sept. v. Examenale supletorii și de emendare se vor ținea la 1 și 2 Septembrie v. Cei ce vor întârzia atât dela acest examen, cât și dela înscriere, pot fi admiși numai dacă vor dovedi cu certificate demne de credință cauza întârzierii. Examenale de privațiști se vor ținea în 4 Septembrie v. Aceștia au însă a se însinua în persoană la direcțiune cel mult până la 1 Sept. v. Privatiștii au a plăti taxele pe un an cu K 74 și taxa de examen de K 80 deja la însinuare pentru examen.

În clasa I. pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere de pe cl. IV. gimnazială, reală sau civilă, dela o școala publică. La înscriere se cere atestat școlar și atestat de botez.

Taxa de primire e K 8, didactru K 60 și alte taxe K 6 și trebuiesc plătite la înscriere cel puțin jumătate, ear' până în Febr. restul. Elevii, cari nu-și vor achita la timp taxele, vor fi opriți dela cercetarea cursurilor.

Elevii de confesiuni străine plătesc didactru dublu.

Fiecare elev va mai plăti pe seama fondului de pensiune al profesorilor încă o taxă de K 10.

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile și recuisitele necesare nuș și în bună stare, deoarece-ce legile școlare opresc traficul de cărți și recuisite și folosirea de cărți vechi și necorespunzătoare. Cărțile vor purta visa institutului alături cu numele elevului.

Chipiul și uniforma proprie a școlii comerciale se recomandă a se procura deja în prima lună de școală și să impune în mod obligator tuturor elevilor din școala comercială. Forma și culoarea se pot afla dela direcțiune. Pentru ori ce informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlariilor să se adreseze la direcțiune.

Producțiunea și comerțul cu ouă în Danemarca.

Iată ce cetim relativ la aceasta în »L'agriculture pratique«, articol semnat de Victor Mandon.

»Producțiunea și comerțul cu ouă constituie în Danemarca o industrie din cele mai înfloritoare, producând un venit considerabil, care crește din an în an. În 1900 exportațiunea a fost de 332,200,000 ouă reprezentând o valoare de 25 milioane de franci. În 1898 exportațiunea a fost de 264 mil. ouă, reprezentând o valoare de 18.750,000 franci. În 1870 valoarea oulor exportate nu trecea peste 27.800 franci.

»Mărirea producțiunii este datorită prețului ce obțin în streinătate societățile cooperative pentru vinderea ouelor.

»Cea mai importantă societate este societatea danesă fondată în 1895. Aceasta societate în anul 1901 avea 30 000 membri și exporta mai mult de 60 milioane ouă. Principiul acestei societăți este de a nu exporta de cât ouă garantate ca proaspete.

»Ficare ou destinat exportațiunii este marcat cu un număr al membrului societății, purtând și data când a fost ouat. Ori cine comite o fraudă în contra acestui principiu este sever pedepșit. Prin acest mijloc societatea a ajuns a-și asigura productelor sale, mai ales pe piața Angliei, o excelentă reputațiune. Ouele danese sunt plătite, câte odată mai scump de cât chiar ouele englese locale. Venitul net al unei găinării bine explotată este așa fel că creșterea găinei poate fi considerată ca cea mai remunerătoare. Unele găini produc dela 8 lei 35 până la 10 lei 70 pe an.

»O găinărie, aparținând D-lui M. Viggo Ulrik, există de 8 ani și are 600 găini. În anul I al înființării fiecare găină a adus un venit net de 2 lei 70. În anii următori venitul unei găini a oscilat între 3 lei și 20 și 3 lei 30, deci pentru 600 găini venitul net pe an era dela 1932 până la 2070 lei.

Instalațiunea acestei găinării model diferă puțin de găinăriile ordinare, unde în cea mai mare parte a timpului un prea mare număr de outoare sunt îngrămădite într'un spațiu prea mic. M. Viggo a utilizat numeroase garduri — adăposturi, care străbat proprietatea sa, pentru a sigura găinilor una din condițiunile cele mai necesare, comoditatea, și pentru a le proteja contra vântului, ploii și razelor solare. Pe fiecare suprafață de 125 m. p. este construită o căsuță putând locui 150 găini, având o suprafață de 42 m. p. acoperită cu un acoperiș, inclinat. În față, distanța dela pământ la acoperiș, e de 2 m. 20, ear' din dos de 1 m. 50. Pe lângă perețele de Sud și cel de Vest sunt fixate ca 30 de cuiburi. În mijlocul căsuței stau găinile. În partea de Nord și Ost a căsuței, pe din afară, este lipită o colibă de papură cu o singură deschidere spre Sud.

»Ea servă pentru a adăposti găinele contra ploii și a vântului.

»Această colibă are 12 m. lungime, 5 m. 70 lărgime și 1 m. 50 înălțime. În colțul mordic al căsuței un loc de 1 m. 25 este rezervat pentru bălăgar. Gardurile, adăposturile, protejă găinele și contra pasărilor răpitoare, așa că nu sunt forțate a intra numai de cât în colibă ca în cazul unei ploii violente. M. Viggo sfătuește pe micii proprietari de pădurici, de a consacra terenul împădurit pasărilor în timpul celor 10 ani, care urmează tăcerii anuale. socotind câte 75 găini pentru 46 arii. Un proprietar de 230 hectare de ex. cu o revoluție centenară, ar instala în cursul unui an 5 găinării, adecă peste tot 375 găini. În 10 ani ar avea 50 găinării, cu 3750 găini pe care patru persoane le-ar putea îngriji și și-ar face

un venit net de 10387 lei socotit a cite 2 lei 70 venitul net de găină pe an.

După M. Viggo, condițiunile cele mai avantajoase pentru a prospera găinile cât mai mult sunt de a le ținea pe loc împădurit, fiindcă găsesc o protecțiune în potruva timpurilor rele și a vântului plus că mai găsesc și o parte din hrană fără de cheltuială. Pericolul ce pot cauza plantelor cultivate e foarte mic. Căsuțele li-se pot construi pe grinzioare transportabile, permițându-ne a schimba adesea locul, unde mănâncă și unde repească. Dealtmintelega culturile profită prin faptul distrugerii semințelor rele, erburile rele, insectelor vătămătoare, rozătoarelor și prin bălegarul lor. Pădurile de pini și brazi, provenind din reimpădurirea locurilor, sunt în particular proprii creșterii păsărilor.

Danemarca ocupă al II-lea loc prin cantitatea de ouă ce ea exportă în Anglia.

În a. 1901 ea a exportat 362,300.000. Rusia ocupă primul loc cu un export de 539,060.000, iar Franța al III-lea rang cu un export de 216,740.000. Ouăle rusești însă sunt mai puțin apreciate ca ouăle franceze. Ouăle daneze și franceze se vând în Anglia cu 8 bani bucata. Vin după aceia ouăle canadiene care se vând cu 7 și 6 bani bucata.

«Găina cea mai răspândită în Danemarca este găina italiană cenușie, ouă în abundență și are ouăle sale mari și bune.

— »Oare cari agricultori dau cu toate aceste preferințe rasei asiatice. Cele dintău se vând în Danemarca cu 2 lei 10 bucata și cele de al doilea cu 5 lei 80. Stabilimentele care se dedau la creșterea găinilor n'au decât o singură rasă. În fiecare stabiliment numărul ouălor ouate zilnic de fiecare găină este cu îngrijire notat, de-asemenea se notează greutatea fiecărui ou, prețul hranei fiecărei ouătoare și prețul cu care oul este vândut. Găinile care altădată erau hrănite cu păpușoi, acum se hrănesc cu ovės sau cu cartofi ferți în lapte. Se consideră, în adevăr, păpușoiul ca opritor al ouatului. Câte-odată ele sunt alimentate cu mici bucățele de slănină amestecate, iarna, cu fân tăiat. Se recomandă de-asemenea alimentele verzi. Diversele societăți cooperative, care se ocupă cu vinderea ouălor sunt creațiuni recente și cu toate acestea afacerile se ridică la cifre considerabile. Nici una însă n'a ajuns să atingă rezultatele obținute de societatea daneză înființată în 1895 Societatea daneză de exportăția ouălor »Dansk Andeles Aegexport-Forening», este un stabiliment central de ambalaj la Copenhaga cu 7 magasi repartitate în toată țara. Societatea este divizată în 450 de cercuri. Când un cerc este admis el dă societății adresa și numele membrilor sei. Tot membrul e ținut de a cercului seu toate ouăle găinilor lui, afară de cele destinate hranei și clocitului, în opt zile dela ouarea lor. O amendă de 7 lei este impusă aceluia care ar aduce ouă stricate, care amendă în recidivă, sporește la 10 lei. Oule aceleiași găinării trebuiesc luate în fiecare zi. Acele destinate clocitului se separă. Fiecare cerc e pus sub supraveghierea unui colector, care are îndatorirea de-a observa dacă se respectă regulamentul și veghiază la expedițiunea ouălor de furnisorii locului unde se face ambalajul. Colectorul primește câte-odată 0, lei 28 pe livra de ouă. Ouăle odată primite sunt cântărite și plătite; apoi puse în niște cutii lungi de 0,75 m. și largi de 0,50 m. a căror fund e acoperit de un strat de fâină de lemn deasupra cărora este pus un carton cu 50 găuri în care se introduc ouăle. Deasupra ouălor astfel așezate se pune un al doilea carton găurit mai gros ca cel de desub, apoi iarăși fâină de lemn, un carton găurit în care se pun alte 50 ouă și așa mai departe până ce cu 5 rânduri de ouă se completează cutia. Pe cel din urmă rând

de ouă se pune un carton foarte tare acoperit de fâină de lemn, deasupra cărora se pune capacul. Cutiile astfel așezate sunt expedate stațiunii de ambalare, unde ele sunt cântărite și cum greutatea cutiei este cunoscută se obține cu ușurință greutatea ouălor. Operațiunea care urmează este clasificățiunea. Ea se face cu ajutor a 5 cadre dreptunghiulare, purtând fiecare o placă de carton găurit de 96 găuri a căror dimensiuni variază dela placă la placă. După ce s'a terminat clasificăția se procedează la examinarea interioară a ouălor și anume: Cadrele cu cele 96 ouă sunt aduse la un aparat de luminațiune, care consistă în un privaz neprimind lumina zilei. Alături de aparat sunt niște reflectori proiectând lumina dela 5 lămpi electrice asupra centrului aparatului. Acest dispozitiv permite a constata defectele ouălor. Examenul terminat, stațiunea de ambalaj dă cercului un certificat de operațiune. Să proceda la ambalarea definitivă în lăzi lungi, de 2 m. de 0-50 m. de largi și de o greutate de 20 chilograme, a căror fund e acoperit cu fâină de lemn. Un prim rând de ouă se pun încet pe acest fund; apoi un al doilea rând ocupând golurile dintre cele dintău. Cel din urmă rând este acoperit de un strat gros de fâină de lemn, apoi paie de secară în toată lungimea. Să închide lada cu stighii de lemn depărtate una de alta de 4 cm. Aceste lăzi, când sunt expediate din Iutlanda în Anglia, sunt imbarcate la Esbjerg și fac drumul dela acest port la Londra prin Parkeston în 40 ore. Acele cari sunt expedate din insula Zelanda sunt imbarcate la Copenhaga și fac drumul până la Londra în 50 de ore. La sosirea lor în Anglia ouăle sunt vândute dinainte la marile societăți engleze, cari au reprezentanți la Copenhaga. Cea mai importantă din acele societăți este: »The Cooperative Wohles ale Societies». Pentru a conserva ouăle se înmoaie în o soluțiune de guta-perca, de naftă și benzină sau mai bine se moaie în apă făcând să treacă un curent electric sau mai obișnuit se înmoaie în apă clocotită, unde se țin o jumătate de minut.

Cont. Dimitriu.

Curs de specialitate pentru pantofari.

Dela »Reuniunea sodalilor români din Sibiu», primim spre publicare următoarele:

La școala specială de piele și pantofarie din Sibiu subvenționată de stat, anul școlar 1904/1905 se începe la 5 Septembrie: în această zi sunt de ocupat și 18 locuri împreunate cu stipendii (de câte 120 cor. anual). Cursul de învățământ durează pentru învățacei 3 ani, pentru sodali 1 an. În această școală, a că ei limbă de propunere e cea maghiară și cea germană, se propun următoarele obiecte: Limba maghiară și Stilul comercial în 2 ore Limba germană și Stilul comercial în 2. Aritmetica și Geometria în 2. Contabilitatea în 1. Desemnul liber și special în 4. Desemnul geometric în 2. Luarea măsurii în 1. Croirea în 4. Studiu asupra picioarelor în 2. Cunoștința de material și de unelte în 1. și în fine deprinderi în lucrătoare (atelier) în 40 ore pe săptămână. În atelier se află 8 mașini de cusut de sistem diferit, între cari și o mașină pentru cusutul găurilor, nasturior, cum și toate mașinile auxiliare mai mici, reclamate de o pantofarie modernă, și se pregătesc toate soiurile de ghete și cisme pentru picioare sănătoase și bolnave, în toată forma. La sfârșitul timpului de învățământ se va ține și un examen din materialul de învățământ al ultimului an. Testimoniul despre depunerea acestui examen ridică pe absolvent la sodal și-l îndreptățește la câștigarea cărții de lucru. Elevi ordinari pot fi cei cari au absolvat cu succes cel puțin clasa 4-a elementară, au trecut peste etate de 12 ani și sunt trupește bine dezvoltăți și sănătoși. Vor putea fi primiți și aceia cari se află aplicați ca învățacei sau sodali, dacă au cunoștințele teo-

retice de lipsă. Cu considerare la starea materială în mare parte nefavorabilă a tinerilor cari să aplică la meserii, cum și cu considerare la perfecționarea mai bună și mai cu grijă a elevilor, pe lângă școală se află un internat pentru elevii săraci, împreună cu stipendii. În internat se primesc fără plată sau ca stipendiști numai elevii săraci și diligenți. Fiecare elev primește dela școală gratuit cărțile de învățământ și recuisitele de desen, e dator însă să aibă uneltele de lipsă. Rugărilor de primire sunt a se înainta până în 15 August la comitetul de supraveghiere al acestei școale. Alte deslușiri dă cu bunăvoiașă presidentul comitetului de supraveghiere, profesorul Martin Schuster din Sibiu.

Tot la această școală se va ținea un curs pentru pantofari și cismari cu locuința afară din Sibiu. Se începe la 22 August și durează până în 3 Septembrie n. a. c. Limba de propunere e cea germană, se va propune însă în cas de lipsă și în cea maghiară; orele de învățământ sunt dela 8—12 a. m. și 2—6 d. a. Învățământul e gratuit. Obiectele de propus: Geometria pentru desenul modelar, Croitul, Studii asupra picioarelor, Luarea măsurilor și cunoștința despre material. Hârtie de desen cum și mucavaua (Pappdekel) se pune la dispozițiunea elevilor gratuit. Asemenea primesc elevii în mod gratuit locuința și pat. La sfârșitul cursului elevii primesc un testimoni despre cercetarea cursului. Înștiințările pentru primirea la acest curs sunt a se face până în 15 August n. la presidentul comitetului de supraveghiere, dl profesor gimnazial M. Schuster din Sibiu.

Sibiu, 11 Iulie n. 1904.

Pentru comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu».

Victor Tordășianu,
president.

I. Apolsan
notariu.

NOUȚĂȚI

Directoriul fundațiunii Șulufane a ținut Joi ședința. Au luat parte Ioan Mezei, Pesta, Vas. Hossu, Cluj, I. S. Șuluf, Sibiu, Iuliu Barboși, Sibiu, Leontin Pop, Cluj, Basiliu Hârșan, Sibiu, Ioan Simion, Deva, și Dr. Ales. Pop, Blaj. Dimineața s'a celebrat liturgie cu parastas la biserica parochială, în apropierea căreia e îngropat metrop. Șuluf. Rapoartele administrațiunii și a avocatului au fost luate spre știre.

Alegeri amânate. Reprezentanța orașului nostru a fost invitată pe azi, 28 Iulie la ședință cu scop de a alege Tutor orfanal, cel cu pricina, Executor orașenesc, cu altă pricină și 4 canceliști. De-odată după ce invitațiile erau aproape toate împărțite de perpetuum-mobile — Morar, sosește ordinul de amânare a dlui vice-comite.

Așa se vede, că treaba are lipsă încă de coacere, chibzuială și combinare, pentru că pârđalnicul de *factum tres nationum* eară are să suferă ceva lovitură.

Treburile orașului Orăștie merg strună de rău. Conducerea este sub toată critica. Ridicarea salariilor a fost de loma caprina. Este timpul suprem, ca grajdul lui Augias să fie curățit. Vom reveni și solicita pe dl vice-comite a face odată rânduială. Orașul să administrează în modul cel mai neconstituțional. Doamne ferește de mai rău, că până acum ne poate ajunge!

Din mișelile jidovești. Inregistărând telegrama trimisă de Români comitatului nostru la adresa comitetului arangeator al serbărilor dela *Pauna*, zdreanța jidovească »Pești Hirlop» din 21 I. c. un comentariu căruia cu greu i-ai putea afla părechea chiar și în presa șovinistă. Inchipuiți-vă obrăznicia! Acești sacrilegi ai condeului își iau cutezanța a-și atinge mâinile murdare de aureola *martirilor români* ear' pe *lanca*, eioul național, apărătorul dinastiei, îl numește drept »bestie turbată» (»vérengző bestia»!)

Oare sentimentele noastre cele mai delicate și nobile până când vor fi lăsate drept pradă publică pe seama acestor *șovinisti* ai presei?! Sau nu observă guvernății nostri, că o singură infamie de felul ăsta mai mult propagă ura de rasă, de cât sute și mii de vorbiri și articole »agitatorice»?

Anousque tandem?... Z. G.

Alt foc. Marți, 26 I. c. 2 ore dnpă amiază nori grei se ridicară dinspre apus. Fiecare aștepta cu bucurie ploaia. Deodată se aud 2 detunături puternice și la câte-va momente se ridică ca un sul fumul, apoi flăcări din șura unui țeran din Căstăn, o comună fruntașă în imediată apropiere de Orăștie. Adecă trăsnetul dase în o șură și lovi și o vacă. Au ars în câteva minute 5 căsi și 6 suri, cu alte clădiri laterale.

Bun ajutor au primit căstăenii dela căți-va feciori ai regimentului nr. 31 sub conducerea unui furer, cari cu pompa lor proprie au localizat focul.

Concert împreună cu dans, jaangiază Reuniunea femeilor române gr-cat. din Zlatna, în favorul Reuniunii, sub conducerea dlui învățator Ilie Mihaiu, cu concursul corului »Țeranilor români» din Alba-Iulia (Maieri) — *Marți la 2 August 1904* (în ziua de Sfântul Ilie) în pavilionul ospătării opidane din Zlatna. Comitetul aranșator: Iuliu M. Montani, președinte. Emanoil Beșu, vice-președinte. Iuliu V. Albini, cassar. Petru Petringenar, controlor. Ioan Crișan, secretar. Prețul de intrare: locul I. 2 cor., II. 1 cor. 50 fil. III. 1 cor. Inceputul precis la 8 $\frac{1}{2}$ ore sara. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita ziaristice.

Program: 1. V. Humpel: »Eată ziua triumfală», cor bărb. 2. Ioan Porumbescu. »Am o inimă în pept», cor mixt. A. Cordean. »Hora», cor mixt. 3. I. Costescu. »Cântec ostășesc», cor mixt. 4. N. Musicescu. »Stancuța», cor mixt. Musicescu et Popoviciu. »Fostai lele», cor bărb. 5. N. Kirschner. »Sub crengi de soc», cor mixt. 6. I. Vidu. »Moșul la drum», cor bărb. cu solo de tenor. 7. I. Vidu. »Răsunetul Ardealului», cor mixt cu solo de m. sopran. 8. I. Porumbescu. »Marsul cântăreșilor», cor bărb. În pauză se va juca »Călușerul» și »Bătuta».

Biblioteca »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu»

s'a sporit cu proșura nr. 12 intitulată »Scurtă povățuire la stărpirea șoarecilor de câmp». Instrucțiunea stațiunii r. u. de stat entomologică. 10 fileri exemplariul. Sibiu, 1904.— Tiparul tipografiei Iosif Macschall. Din biblioteca Reuniunii până de prezent au apărut: »Ținerea vitelor» de Eugen Brote, 24 fileri. »Trifoiul» de Eugen Brote, 24 fileri. »Prăsierea pomilor» de Dimitriu Comșa, 24 fileri. »Legea veterinară» de învățatoriul Muntean, 80 fileri. »Insojirea de credit» (Raiffaisen) de Aurel Brote, 1 cor. 60 fileri. »Cartea stuparilor săteni de Romul Simu, 70 fileri. Statutele »Tovărășilor agricole». Statutele »Insojitorilor de credit» (Raiffaisen). »Povește pentru stărpirea gândacilor de Maiu», 10 fileri. Darea pe vinuri și favorurile (inlesnirile) ce le face legea în privința ei proprietarilor de vii. »Povește pentru apărarea împotriva gândacilor, cari sfredelisc muguri», 10 fileri. »Scurtă povățuire la stărpirea șoarecilor de câmp», 10 fileri. Toate cărțile de sus se pot procura dela comitetul central al Reuniunii agricole și dela toate librăriile din țeară.

Kuropatkin și Alexejew. Mare pericicol pentru Ruși în războiul cu Iaponezii e, că sunt 2 comandanți supremi în Asia ostică: Kuropatkin și Alexejew. Kuropatkin operează în Datsitsao, ear' Alexejew în Mukden. Alexejew a luat pentru paza sa numeroase trupe, el a zidit peste pomposul său tren de salon un acoperiș, ca să nu fie molest de ploaie sau de razele soarelui; înaintea trenului său sunt straturii frumoasă de flori, el trăiește ca și un adevărat rege. Fiind el vicerege și locțiitorul Țarului, strică continuu ordinele lui Kuropatkin. Poruncile date de adevărații conducători ai armatei, le suspendează. Prin inspecțiuni amănunțite el face să întârzie trupele ce vin din Europa. Trimite de 2—3 pe zi pe aghiutantul său în tabăra dela Datsitsao, ca să controleze și conture pe Kuropatkin. De câteva ori s'au revoltat oficerii contra lui. Dacă Rusia nu-l cheamă îndată acasă pe Alexejew, vor mai perde Rușii multe lupte. Prezența lui Alexejew în Mukden nu-i de nici o treabă, ba e chiar periculoasă pentru armată. Aceste se anunță de pe câmpul de războiu ziarului »Local-Anzeiger».

Brutalitate turcească. E revoltătoare aventura următoare a unei fete croate din Zagreb. În 30 Iunie sosi în Berani (Bosnia) o femeie tină și mersă la școala sârbească, unde în fața fruntașilor bisericii sârbești zise, că se numește Elena Krmpotici locuitoare în Sarajevo, născută în Zagreb. Ea s'a amoresat într'un tiner turc din Berani cu numele Iusuț, care însă zicea că e creștin și sârb. Fugi deci cu Turcul la Berani, unde se convinge îndată, că iubitul ei e Turc. Nevoind să ajungă sclavă în hareem, se duse la judecătoria ca s'o scape din mâna turcului. Judecătoria turcească a dat-o pe mâinile unui gendarm turc, el s'o ducă la altă instanță. Gendarmul a trit-o însă în casa sa, a necinstit-o și a ținut-o 4½ luni ca sclavă. Pe lângă aceea a îndemnat-o continu, să treacă la religia mohamedană, dar' ea nu voi nici-decum. În fine ea succes să fugă și să se plângă Sârbilor creștini. Aceștia hotărâră să interneze fata la o familie sârbă, dar guvernorul turcesc Hassan Beg nu se învoi, ci porunci ca fata să fie dată într'o școală turcească, ca să învețe religia turcească. Fata s'a opus energic, dar' Hassan puse niște servitori să o bată. Batând-o fără cruțare, fata fu dusă cu sila earăși în casa gendarmului turc, de unde fugise. Eată ce brutalități comit Turcii în epoca civilizațiunii europene.

Sz. 595/1904. tjkv.

ĂRVERESI HIRDETMEŢY KIVONAT

Az algyógyi kir. jbiróság mint tjkvi hatóság közhírré teszi, hogy Stefan Péter és Stefan Nicolae vajtatonak Dán Cheroasia vajtást szenvedő elleni 360 kor. elvont hatron tőkekövetelés és jár. iránti vajtási ügyében az algyógyi kir. jbiróság területén levő Mádán fekvő szenvedett megillető 1/12 rész jutalékra a mádai 154 sz. tjkvben a † 1 rd. 1583/1 hrszra 7 kor., a † 2 rd. 1941/1, hrszra 320 kor., 1941/2, hrszra 622

kor., 1942 hrszra 320 kor., a † 3 rd. 1969 hrszra 17 kor., a † 4 rd. 2036, 2037, 2038 hrszra 28 kor., a † 5 rd. 2068, 2069, hrszra 27 kor., a † 6 rd. 2246 hrszra 118 kor., a † 7 rd. 2394/2 hrszra 9 kor., a † 8 rd. 2498 hrszra 6 kor., a † 9 rd. 2514 hrszra 16 kor., a † 10 rd. 2921 hrszra 5 kor., a † 11 rd. 2994 hrszra 7 kor., a † 12 rd. 3002/2 hrszra 6 kor., a † 13 rd. 1311 hrszra 3 kor., a † 14 rd. 3947 hrszra 8 kor., a † 15 rd. 3076 hrszra 22 kor. a † 16 rd. 3078 hrszra 3 kor., a † 17 rd. 3248 hrszra 7 kor., a † 18 rd. 3268 hrszra 27 kor., a † 19 rd. 3354 hrszra 3 kor., a † 20 rd. 3360 hrszra 15 kor., a † 21 rd. 4610 hrszra 32 koronára ezennel a megállapított kikiáltási árban a vajtást szenvedett megillető 1/12-ed jutalékára az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi augusztus hó 10-ik napján dél e. 9 órakor Mádá község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

A kir. jbiróság mint tjkvi hatóság.

Algyógy, 1904. évi márczius hó 10.

Forgács,
kir. albiró.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szászváros.

Opuri ———
Bilete de log. ———
Broșuri ———
Circulare ———
Bil. de vizită ———
Invitări ———
Bilanțuri ———
Acții ———
Cap. de epist. ———
Placate ———
Ord. de dans ———
Adrese ———
Compturi ———
Note ———
Preț Curent. ———
Anunțuri ———
Registre ———
Imprimatc ———
Couverte ———
Bilete de cun. ———
Etc. etc. etc.

Există deja de 15 ani și este provăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acurateța cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.

A V I S

Subscrisul aduc la cunoștința On. public din Orăștie și jur, că în vederea crizei de bucate mi-am aranjat depositul meu de cucuruz, calitate bună, cunoscută până acum, în casele dlui Gustav Wagner, vis-à-vis de judecătoria regească, vânzare în detal și engro, prețuri moderate.

Rugându-mă pentru cercetare cât mai deasă rămân, semnându-mă

cu toată stima

Ilie Cimporescu.

1-4

„THE STANDARD“

fondată în anul 1825.

Efectuește

Asigurări de viață pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual Coroane: 32.000.000.— Dividende solvite Cor.: 170.000.000.—

Avere proprie: 260.000.000.— Despăgubiri de viață: 520.000.000.—

Agentura generală pentru Transilvania: Cluj, Strada Ferencz József Nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, Strada Kossuth-Lajos Nr. 4 în palatul Standard (Casa proprie).

23-50

Centrala generală: Edimburg (Anglia).

Anunț!

Subscrisul am construit o nouă scărmanătoare de lână în Vinerea (Felkenyér), la șoagărul de scânduri din capul satului din jos, sistem de tot nou, care se poartă cu putere de apă. Pentru o chilă lână se plătește numai 10 fileri (5 cruceri).

2-5

Nicolae Herlea alui Elias.

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: Orăștie (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:

(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5½%.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțuri se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipototecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.